

Klub českých turistů v Hlinsku, Rostejnu, Kutné Hoře

Každoročně bývá v Galerii v Hlinsku výstava obrazů a my se téměř pravidelně zúčastníme. A tak tomu bylo i letos. Byla to výstava obrazů **Antonína Slavička**. Jeho dílo zobrazující naši krásnou Vysočinu, Orlické hory i Prahu je velmi působivé, jeho osud pohnutý. V necelých 40 letech ho postihla při koupání v říčce Zdobnici mrtvice. Následné ochrnutí ho zlomilo a on po marných pokusech znovu malovat ukončil svůj život v únoru 1910. Zůstala po něm manželka Bohumila – Míla, dva synové Jiří a Jan (i ten byl malířem) a dcera Eva. Ta se později provdala za generála Rudolfa Medka a s ním měla syny Ivana (politik) a Mikuláše (malíře).

Ovdovělá paní Míla se znovu provdala za malíře Herberta Masaryka – syna našeho prvního prezidenta. Narodila se jim dvojčata Herbert a Anna, syn Tomáš a dcera Herberta. Oba chlapci brzy po narození zemřeli. Dr. Anna Masaryková byla historičkou umění a nám je blízké, že v roce 1964 byla autorkou výstavy a katalogu k výstavě obrazů Jindřicha Pruchy, právě tady v Hlinsku.

Z Galerie jsme ještě šli do protějšího muzea. Tady je nejen stálá výstava týkající se zdejšího regionu, kterou jsme někteří už viděli, ale v současnosti i výstava Dráteníkův rok. Je tu řada půvabných předmětů zhotovených touto prastarou technikou – tady dovedenou až do umění.

Další naše akce byla vícedenní. Naskytla se nám příležitost pobývat **na chalupě Antonín v Rostejně** nedaleko Seče a Běstviny. Byla to pro nás úplná výhra, protože pobyt byl dotován Nadačním fondem AVAST. Tento fond byl vlastně sponzorem našeho pobytu a je až velice obtížné vyjádřit tomuto fondu všechny naše díky. Ovšem další díky je třeba mířit k jedné naší člence Janě, která na naši činnost upozornila organizátora akcí

konaných na chalupě. A tím organizátorem je velice všestranný člověk – jinak pedagog – Mgr. Miroslav Čmelík. Ten se nesmírně zasloužil o úspěch celé naší akce. Vyhověl ochotně našim požadavkům na jednotlivé výlety, pomohl radami a dokonce se s námi všeho zúčastnil.

A tak jsme jeden den absolvovali procházku podle řeky Doubravy na architektonicky zajímavou Pařížovskou přehradu. Další den jsme jeli do Třemošnice, do Podhradí. Tady jsme byli na prohlídce hradu Lichnice a Lovětínskou roklí došli do Závratce. V něm je technická památka – Berlova vápenka – zrekonstruovaná na muzeum. Dozvěděli jsme se tu původní technologický postup výroby vápna i nynější výrobu cementu. Návštěvníkem až otřese, jak těžká a zdraví škodlivá byla práce místních dělníků.

A zatímco my jsme byli na exkurzi, náš obětavý „pan vedoucí Mirek“ nakupoval potraviny na naše další stravování. V lednici na chalupě zatím čekalo naložené maso na večerní grilování. Společná posezení s vyprávěním byla pokaždé příjemná. A to je na zahradě ještě k dispozici bazén na zaplávání.

Poslední den jsme šli lesem na Pilku. Cestou nás čekal místní revírník se svým výkladem a u Chrudimky v restauraci oběd. Nad vodou s vodním kolem jsme si příjemně odpočinuli a podle přehradu se vraceli zpět. Pak malé občerstvení a další odpočinek v hospůdce Pod drnem. V Hoješíně jsme i vzpomínali na dřívější výlet, kdy jsme u místního záměčku byli při jedné etapě naší postupné cesty od pramene Chrudimky - až k soutoku s Labem.

Nakonec jsme ještě rádi alespoň chvíli poseděli na zahradě a s velkými díky jemu i Nadačnímu fondu AVAST se rozloučili s naším sympatickým „opatrovatelem Mirkem“ a jeli domů.

V neděli 9. září jsme byli na výletě v Kutné Hoře. I tento náš výlet byl uskutečněn za podpory Nadačního fondu AVAST, který nám uhradí jízdné i vstupné.

Cílem našeho zájmu bylo nejen město, které celé se svými památkami je na seznamu UNESCO, ale především výstava Europa Jagellonica. Po příjezdu jsme se nejdříve prošli částí Vrchlického cesty, přírodou podle říčky Vrchlice k památníku Jaroslava Vrchlického. A tady jsme si u reliéfu básnickovy podoby od Ladislava Šalouna připomínali i jeho pobyt ve Slatiňanech. Není divu, že v obou místech se básníkovi líbilo. My jsme se pak z údolí dívali na chrám sv. Barbory a šli na její prohlídku.

Už exteriér s krásnými opěrnými oblouky je úžasný. Jsou tu ale i různé zajímavé drobnosti – tak například nad levým vchodem je plastika horníka dost neuctivě obrácenému k městu – dali ho sem umístit kutnohorští podnikatelé bojující proti zástupcům krále. Nebo na jiné zdi soška opice držící pomeranče – údajně jejich první plastické zobrazení u nás. Před chrámem jsme si ještě našli sochu sv. Judy Tadeáše s kyjem a knihou, na níž je zobrazen sv. Salvátor chrudimský. Naproti němu je sv. Jan Nepomucký s obrazem Staroboleslavského paládia, jako připomínka svaté cesty z Chrudimi do Staré Boleslavi. A sám interiér pětিলodní katedrály – ten je přímo monumentální. Je tu např. řada kaplí, pozdně gotické malby, gotická Madona, chórové lavice z konce

15. století, kamenná kazatelna, bohatě vyřezávané lavice pamatující 17. století. Autorem prvního plánu chrámu byl patrně Jan Parlář, syn Petra Parláře. Po letech na stavbě působil ještě Matěj Rejsek a později Benedikt Ried. Podle původního projektu měl být objekt minimálně dvakrát delší.

Pak je tu Kaple Božího těla a hned nato krásný výhled na město před Jezuitskou kolejí – z terasy, na které je řada soch

světců. V koleji je zmíněná výstava Europa Jagellonica. Expozice předvádí Jagellonce – panovnickou dynastii, pocházející z Litvy. Ti vládli postupně v polském, v českém a v uherském království. Po smrti Jiřího z Poděbrad byl zvolen českým králem jeden z tohoto rodu - Vladislav II. Jagellonský. Ta číslice u jeho jména souvisí samozřejmě s českým trůnem. Po něm nastoupil jeho syn Ludvík Jagellonský, který zahynul v bitvě u Moháče. Podle některých historiků je jeho smrt považována za úkladnou vraždu. Ludvík měl za manželku Marii Habsburskou, manželkou jeho sestry Anny Jagellonské byl Ferdinand Habsburský (po smrti Ludvíka český a uherský král, později i král německý a pak i císař). Na výstavě, rámované časově dobou vládnutí jagellonské dynastie, jsou různá umělecká díla, luxusní předměty denní potřeby, oblečení, knihy a řada dalších věcí. A to všechno nám přibližuje život pozdního středověku. Žádná takhle komplexní výstava o přechodu mezi gotikou a renesancí, středověkem a novověkem tady dosud nebyla.

Po prohlídce jsme si odpočinuli u oběda v restauraci. Odtud kolem Hrádku (původně gotický městský palác s nádvořím a věží – muzeum stříbra a středověký důl) na Rejskovo náměstí s dvanactibokou historickou Kamennou kašnou. Do města sem byla voda přiváděna asi 4 km dlouhým dřevěným potrubím.

Byli jsme plni dojmu s výstavy a tak jsme u dalších objektů prohlíželi většinou jen exteriér. Pouze u chrámů sv. Jakuba a Matky Boží Na Náměti jsme udělali výjimku a byli i uvnitř.

Naše procházka městem dál vedla spletí krivolakých ulic, které leckde kopírují původní stezky mezi doly. Kolem barokního kostela sv. Jana Nepomuckého, okolo gotického Kamenného domu s překrásným štítem (z konce 15. století) jsme šli k baroknímu Morovému sloupu a k chrámu sv. Jakuba. Ten určitou dobu sloužil církvi utrakvistické. Podle jeho vysoké věže se mu říká i Vysoký.

Zastavili jsme se u Vlašského dvora, kulturní památka, kde byla mincovna, pobýval tu král Václav IV. (Kutnohorský dekret) a byl tu zvolen českým králem právě Vladislav II. Jagellonský. Před objektem je socha našeho prvního prezidenta i s uvedením její docela pohnuté historie.

Vedle řady dalších pozoruhodných budov jsme došli na poslední místo našeho výletu – chrám Nanebevzetí Panny Marie Na Náměti. Ano, opravdu to není překlep - ne „na náměstí“, ale Na Náměti. Název je od toho, jak zde bývaly thry se stříbrnou rudou a z výtěžku za spadlé a smetené (nametané) kousky byl postaven ten svatostánek.

Tím náš výlet po památkách města končil a my bychom rádi poděkovali našemu sponzoru – Nadačnímu fondu AVAST i panu Mgr. Miroslavu Čmelíkovi, který nám pomoc fondu zprostředkoval. Velké díky.

M.B., Klub českých turistů Slatiňany